

USTAVNOM SUDU CRNE GORE

Na osnovu člana 150, stav 2. Ustava Crne Gore Vlada Crne Gore podnosi Predlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 11. st. 8. i 9. Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list CG, broj 52/14).

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, član 11. st. 8. i 9. propisano je da :

"Ukoliko organ lokalne uprave iz stava 7 ovog člana ne prenese sredstva političkom subjektu do petog u mjesecu za prethodni mjesec, politički subjekat ima pravo da u dodatnom roku od 15 dana podnese zahtjev za prenos sredstava Ministarstvu (organu državne uprave nadležnom za poslove finansija).

Ministarstvo će prenijeti potraživana sredstva iz stava 8 ovog člana političkom subjektu u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 8 ovog člana."

Vlada Crne Gore kao podnosilac predloga, mišljenja je da su obje citirane odredbe Zakona u nedvosmislenoj suprotnosti sa odredbom člana 116 stav 4. i člana 117 stav 1 Ustava Crne Gore.

Naime, odredbom člana 116 stav 4 Ustava Crne Gore propisano je da Opština ima budžet, dok je odredbom člana 117 stav 1 propisano da je Opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti.

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, član 11. st. 2. i 3. predviđeno je da:

"Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: skupština opštine) iznose 1,1% planiranih ukupnih budžetskih sredstava umanjениh za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet) za godinu za koju se budžet opštine, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: opština) donosi."

Izuzetno, za opštine čiji je budžet manji od pet miliona eura, budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine iznose od 1,1% do 3% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjениh za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi."

Navedeno znači preciziranje pomenutog člana 116 Ustava i ovdje se nedvosmisleno utvđuje da su to izdaci iz nadležnosti opštine.

Dokle, kao što veoma jasno proizilazi iz citiranih odredbi, budžetom opštine prikazuju se na rashodnoj strani izdaci vezani za finansiranje političkih subjekata. Opština, kao pravno lice, koje svojim budžetom raspolaže samostalno dužna je da izmiruje izdatke

koji su propisani Ustavom i zakonima i definisani budžetom. Između ostalog, **ti izdaci obuhvataju i obaveze iz člana 11 st. 2. i 3. pomenutog zakona.**

Kako je već navedeno –odredbom člana 117 stav 1 utvrđeno je da „Opština je samostalna u vršenju svojih nadležnosti. S tim u vezi, ukazujemo da“–

samostalnost opština u vršenju svojih nadležnosti predstavlja bitno obilježje koncepta lokalne samouprave, i te nadležnosti se dalje razrađuju kroz Zakon o lokalnoj samoupravi i Zakon o finansiranju lokalne samouprave. Ali, za ovaj Predlog je bitno da se ta samostalnost ogleda između ostalog i u finansijskoj samostalnosti, znači, ovlašćenju Skupštine opštine da samostalno donosi odluku o budžetu za fiskalnu godinu i obavezu da izmiri rashode planirane tom odlukom. Svako miješanje centralne vlasti, osim u izuzetnim slučajevima predviđenim Zakonom o lokalnoj samoupravi, a na osnovu ustavnih odredbi, predstavljalo bi grubo narušavanje koncepta samostalnosti.

Zakonom o lokalnoj samoupravi, članom 5 stav 1 utvrđeno je da poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Članom 8 istog Zakona propisano je da je u vršenju poslova lokalne samouprave, opština samostalna, i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

I pored samostalnosti organa lokalne samouprave, utvrđene zakonom, državni organi imaju pravo da, u određenim, odnosno izričitim slučajevima, preduzimaju mjere u cilju otklanjanja propusta u radu lokalnih vlasti.

Bez obzira, što se u konkretnom slučaju radi o koristi za lokalne samouprave, preuzimanje budžetskih obaveza opština od strane centralne vlasti znači narušavanje autonomije i derogiranje autonomnog finansijskog sistema.

Imajući u vidu da su u ovom slučaju izneseni pravni argumenti jednostavni i evidentno nesporni, a naročito imajući u vidu zaštitu ustavom definisanog uređenja vlasti predlažemo Ustavnom sudu Crne Gore da u što kraćem roku prihvati i procesuiraj podneseni Predlog i pokrene postupak za ocjenu ustavnosti osporenih zakonskih rješenja, odnosno ocijeni da odredbe člana odredbe člana 11 stav 8. i 9. Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja nijesu u saglasnosti sa Ustavom.